

Österlencirkeln i sydöstra Skånes inland erbjuder en mycket varierad vandring. Leden går längs den sprittande Verkeån i omväxlande terräng, på ensliga skogsvägar där det är långt mellan husen, men också förbi intressanta kulturlämningar som Alunbruket, Hallamölla och Agusastugan. Vandringen avslutas på det vidsträckta hedlandskapet i Drakamöllans naturreservat. Hela sträckan är 34 km och vandringen klassas som medelsvår.

Rundvandringen Österlencirkeln är väl markerad och enkel att följa. På några ställen möts olika Skåneledsetapper och där är det viktigt att vara observant. Längs vägen passerar man ett antal spännande rastplatser.

Från Drakamöllan till Tastecelebration ca 16 km

Landskapet i Drakamöllans naturreservat bildades när inlandsisen drog sig tillbaka efter den senaste istiden. Naturreservatet har sitt namn efter den fyrlängade 1600-talsgården Drakamöllan som nämns i skrift första gången 1610 då den skrevs Dragemölle. Gården lär i sin tur vara uppkallad efter mjölnaren Drake som drev en av kvarnarna längs Julebodaån.

Här hittar man Drakamöllans Gårdshotell som ligger i en liten dalgång väl skyddat av bokskogsklädda kullar.

Från Drakamöllan Gårdshotell är det bara en kort vandring till Skåneleden. Här i Maglehems Ora, slingrar sig vägen fram genom en bokskogskatedral. Maglehems Ora är en del av norra Europas största sammanhängande bokskog. Vid rastplatsen Piraten delar sig Skåneleden. En del som går ner mot havet medan Österlencirkeln fortsätter genom Brösarps norra backar över ännu ett magnifikt backlandskap där kor och islandshästar betar för att så småningom nå fram till Vantalängan.

Vantalängan är en gammal gråfärgad lada från 1800-talet som numera fungerar som raststuga. Den rymliga byggnaden är uppkallad efter en man från Vantaröd som gick under namnet Vanten och bodde i ladan fram till runt 1900. Förutom gott om plats för tält finns här även flera nybyggda vindskydd. Från Vantalängan följer leden den mäktiga Verkeån, en spännande vandring som för dig upp och ner genom djupa raviner med hisnande utsikt över ån. En bit upp längs ån ligger Hallamölla – Skånes högsta sammanhängande vattenfall. Kvarnen Hallamölla har anor från 1200-talet och omnämns i skrift första gången 1491.

Fågellivet kring fallet är livligt, här trivs försärla, kungsfiskare och strömstare. Lavar och mossor trivs i den ständigt fuktiga luften och laxarna tar sig uppströms för att leka. Ta god tid på dig att utforska omgivningarna och gå gärna över bron som leder förbi fallet. Sätt dig ner vid något av borden invid kvarnen, ät din matsäck och lyssna till forsen – här är det aldrig någonsin tyst.

Så småningom når du fram till Verkasjön, väl dold bland yppig grönska, och ursprungligen en gammal torvtäkt som försåg det närliggande alunbruket med bränsle. Idag är den uppskattad bland fritidsfiskare och du kan fiska både abborre, gädda och regnbågsforell.

Nu är du framme vid en historisk plats i denna del av Skåne. Alunbruket vid Andrarum grundades 1637 och var igång ända till 1929. Alunet användes bland annat vid garvning av hudar och som desinfektionsmedel. Under 1700-talet gjorde grevinnan Christina Piper på Christinehofs slott Alunbruket till en av Nordens största industrier.

Idag finns här tydliga industrihistoriska spår, till exempel pannehuset, sädesmagasinet och alunschakten. Tittar du i marken kan du se bitar av alunskiffer ligga utspridda. På en betad höjd nordost om Alunbruket låg det tidigare ett tingshus, här fanns spöpåle och fängelseceller.

Här hittar du också Tastecelebration som ligger högt uppe på backen med utsikt över Alunbruket. Byggnaden var ursprungligen ett JägmästARBoställe och en del av Christinehof slotts ägor.

Från Tastecelebration till Drakamöllan ca 18 km

Innan det är dags att ge sig ut på andra etappen kan det vara spännande att göra en avstickare till Christinehofs slott som byggdes 1741 till minne av Christina Pipers make fältmarskalken Carl Piper. Slottet är öppet för besökare och ligger i en ekopark med stora våtmarksområden och lummiga stigar. I närheten finns även en välbesökt kaffestuga.

Tillbaka på Skåneleden fortsätter vandringen längs lummiga skogsstigar och kurviga grusvägar på Linderösåsen. Här är vandrarna färre och naturupplevelserna större. Skogen skiftar från tät granskog till skir lövskog. Märkliga stenformationer gör skogen till en sagoskog.

Högt uppe på åsen ligger byn Agusa. Leden passerar här nära ett vilthäng med vildsvin, dovhjort och kronhjort som används av Svenska Jägarförbundets för kurser. I byn finns ett litet hembygdsmuseum, Agusa stugan, en vinkelbygd korsvirkesgård från början av 1800-talet med möbler, husgeråd, kläder och verktyg från slutet av 1800-talet.

Efter Agusa går vandringen via en rullstensås som är känd som Jären och är östra Skånes största getryggsås. Och det är precis så det känns, som att vandra på en rygg med stup på vardera sidan.

Framme vi byn Hörröd går leden vidare genom odlade marker för att så småningom nå fram till en enefälad. En fälad är ett gammalt och fortfarande använt skånskt ord för betesmark på det som förr var allmänningar eller utmarker. Fälder är oftast magra, kuperade och steniga marker med inslag spridda träd och buskar. Och på en enefälad är det framförallt enebuskarna som dominerar. Härifrån fortsätter Skåneleden på grusvägar och skogsstigar för att så småningom åter komma fram till Drakamöllans unika naturreservat med sitt bländande vackra hedlandskap. I Sverige finns ett liknande landskap enbart på Öland och på Gotlands Alvar. När ljungen blommar skimrar backarna i lila och under årets varma månader flockas här mängder av fjärilar.

Cirkeln är sluten.